

alimara

MISCEL·LÀNIA

NÚMERO 55/ ANY 2011

Consell de
Mallorca

Els Premis del Consell de Mallorca a la Solidaritat es van crear l'any 2008 amb la finalitat de reconèixer i destacar l'esforç del treball social que persones i entitats realitzen per ajudar a les persones més vulnerables a satisfer les seves necessitats bàsiques, tant aquí a Mallorca com als països menys desenvolupats. El Consell de Mallorca els convoca anualment a través de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, amb la col·laboració del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.

L'acte de lliurament de la tercera edició dels Premis del Consell de Mallorca a la Solidaritat, es va dur a terme al Teatre Principal de Palma, emmarcat un any més dins les celebracions de la Diada de Mallorca. Va comptar amb la presència de la presidenta del Consell de Mallorca, Sra. Francina Armengol; el conseller de Benestar Social i president de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS), Sr. Jaume Garau; el director de serveis socials i vicepresident de l'IMAS, i president del jurat dels premis, Sr. Jesús Mullor; i el president del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, Sr. Joan Font, que van entregar els premis a les diferents candidatures guardonades, amb una dotació econòmica de 3.000 euros cada una.

Es va retre una menció especial als 50 anys de treball en el món de la cooperació a Mans Unides.

Durant l'acte, el conseller Jaume Garau va presentar el llibre "De la Beneficència a l'Estat del Benestar. La Història dels Serveis Socials a Mallorca", editat pel Consell de Mallorca i que pretén fer un recorregut per les diferents institucions i entitats que han treballat en aquest àmbit des del segle XVI fins al segle XX. Totes les persones que van assistir al lliurament dels premis varen rebre una còpia en format digital d'aquest llibre.

Van assistir-hi aproximadament unes 750 persones.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit municipal a la trajectòria personal i/o professional

El jurat decidí premiar

Antònia Roig Mas

Candidatura proposada per la Comissió de Justícia i Pau de Mallorca

Antònia Roig Mas, nascuda a Sant Joan, té 81 anys i és Germana de la Caritat. Ha dedicat tota la seva vida a l'atenció a les persones desfavorides. L'any 1952 comença a treballar a les Minyones i, des de fa més de 36 anys, està al servei de les persones marginades.

De 1979 a 1984 combina el servei de les Minyones amb l'organització i cura de la cuina de la població marginada atesa als Puig des Bous.

Des de 1984 treballa a temps complet al Puig des Bous, els matins com a responsable de la cuina i els horabaixes, amb dos monitors més, al pis, com a tutora de quatre persones que viuen al carrer.

El 1993 deixa el Puig des Bous i passa a la finca de Son Ribas. Hi treballa des de llavors, de manera pràcticament gratuïta, perquè sols rep

una gratificació que oscil·la entre els 90 i els 100 euros per a les despeses d'autobús i mobilitat, que ella acostuma a reinvertir en despeses per a la casa o la comunitat terapèutica.

Amb el temps, va entendre que no es podia limitar a treballar com a cuinera per a les persones marginades, sinó que ho havia de fer amb elles, mitjançant els treballs diferents que la cuina suposa i que les ajuden a aprendre, a participar i a col·laborar.

Des dels anys 90, doncs, s'introdueix i s'intensifica a Son Ribas l'ajuda terapèutica, modalitat que suposa l'intent d'un veritable treball de reconstrucció de les persones que allà conviuen. A la comunitat terapèutica tot està organitzat sobre la base de torns de feina als sectors de neteja, de manteniment, de bugaderia, de jardineria o de cuina. Des de llavors, ella reforça el sector de la cuina, creant una escola-taller. L'equip de la cuina s'encarrega d'organitzar les comandes, de planificar i de cuinar els menús de cada dia per a una vintena de persones. Antònia Roig acompanya les persones residents, desfetes per l'alcohol i les drogues, en la seva tasca de recuperació i reconstrucció física, psíquica i moral.

Des de novembre de 2005, els horabaixes, dona suport, com a tutora, a quatre d'aquestes persones marginades amb les que comparteix pis i els recursos, sempre escassos, per front a les dificultades que presenten.

Avui dia, acudeixen a Son Ribes moltes persones no marginades, que han perdut la feina, o han tancat la petita empresa, o disposen sols d'una pensió no contributiva, en el millor dels casos, per la qual cosa, sense ser exclosos socials es

troben en risc d'exclusió. Antònia ha estat sensible als canvis i els sap donar una mà i la seva estimació.

Antònia, amb el seu servei callat, amorós i quotidià, ajuda a un conjunt de persones que no tenen cabuda en els paràmetres dels centres oficials d'acolliment.

Justícia i Pau de Mallorca decidí presentar la candidatura d'aquesta dona perquè considera que és un exemple a tenir en compte; perquè és una de tantes persones que, des de l'anonimat més gran, prescindint de declaracions i de protagonismes, amb el desconeixement de la societat de les illes, dediquen anys i anys de la seva vida, en silenci i amb una constància exemplar, al servei dels més desvalguts i socialment exclosos.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit municipal al projecte o servei desenvolupat per una entitat privada de caràcter no lucratiu.

El jurat decidí premiar l'

Associació Pa i Mel

Candidatura proposada per l'Ajuntament de Sa Pobla.

L'associació Pa i Mel és una entitat, sense ànim de lucre, que neix l'any 1996 i que intervé en l'àmbit social per atendre el col·lectius més desfavorits.

El seu objectiu principal és desenvolupar tot tipus de programes, accions i mesures encaminades a millorar el nostre entorn i atendre les necessitats socials dels sectors i col·lectius més vulnerables, treballant contra la discriminació i l'exclusió social, per la igualtat de oportunitats, la inserció i la convivència. El col·lectiu de persones a les quals va dirigida la seva activitat són menors, adolescents, joves, famílies, dona, immigrants, discapacitats i tots aquells col·lectius que es troben en situació de necessitat..

Els àmbits en els quals actuen són:

- **La prevenció:** amb infants i joves, mitjançant programes de temps lliure, activitats de reforç escolar, programes de seguiment i d' inserció.
- **La sensibilització:** mitjançant intervencions a les escoles i campanyes puntuals.
- **La formació:** adreçada a pares, professors, professionals del camp social, dones immigrants, etc.
- **La participació:** per guiar els infants i joves en l'aprenentatge a modificar el seu entorn com a ciutadans actius i participatius.

- **La recerca:** elaboren estudis sobre la situació dels col·lectius amb els quals intervenen.

- **La cooperació internacional:** Pa i Mel treballa en el camp de la immigració i fa cooperació a Àfrica. Essent el continent d'arribada majoritari a Sa Pobla, és el més adient.

Des dels seus orígens fins ara, l'entitat s'ha anat desenvolupant i ha ampliat l'àmbit de actuació, sempre a partir de l'evolució de la nostra societat, adaptant-se als canvis constants i intervenint en aquells sectors i col·lectius que més ho necessiten.

L'associació du a terme un programa preventiu infantojuvenil durant l'estiu per atendre aquest col·lectiu quan els pares treballen en el sector de l'hoteleria. Aquest programa, any rere any, s'ha anat perfeccionant fins arribar a ser un recurs indispensable al municipi. S'ha ampliat als altres períodes de vacances escolares (Nadal i Pasqua).

La realitat social va canviant contínuament; l'arribada de noves persones ha plantejat la necessitat de crear noves estructures i formes d'intervenció dins un municipi rural i una comarca prou diversa de Mallorca.

Des de 2001 l'associació treballa amb la immigració amb el objectiu de facilitar la convivència, d'afavorir una inserció plena i de promoure la igualtat d'oportunitats per a tots. D'aquí van néixer diversos projectes i estudis des de diferents àmbits.

Els programes de sensibilització entorn a la diferència a les escoles, anomenat Kif-Kif, treballa la convivència a les aules. Durant l'horari lectiu, es fan dinàmiques i reflexions entorn als valors, la diferència, les habilitats socials, etc., amb l'objectiu de "rompre barreres" de tal manera que els alumnes puguin superar la distància psicològica i educativa que els separa dels seus companys, d'adquirir hàbits de treball, de millorar la capacitat de concentració, entre d'altres.

Durant el curs escolar, Pa i Mel ofereix un espai per a alumnes d'ESO en el qual es fa suport escolar i tècniques diverses que permeten l'accessibilitat i l'interès per als llibres; tècniques d'animació per desenvolupar la participació al màxim; jocs de simulació, per aportar una percepció des del que sent un personatge determinat en una situació donada, utilitzat en particular per a l'aprenentatge en la conducta en les relacions humanes; tècniques de presentació per tal de donar seguretat als joves i posar-los en valor; tallers ocupacionals, per treballar l'expressivitat i la creativitat. Tot això intentant crear un ambient en el qual els joves se sentin segurs i que les seves necessitats seran satisfetes, i un lloc flexible i imparcial en el tractament dels diferents alumnes.

Pa i Mel està formada pels seus treballadors. Aquests son supervisats per la junta directiva, que no treballa per a l'entitat. Qualsevol bestreta de dobles ha d'anar autoritzada per la junta directiva. La comptabilitat la porta una gestoria externa.

Pa i Mel aposta per una societat futura participativa i implicada, ja des de les edats més joves. Es duen a terme diversos programes adreçats a joves basats en la seva responsabilitat i la seva participació activa. L'exemple clau d'aquest treball el trobem en el projecte "La ciutat dels infants", projecte de participació infantil en el qual els infants tenen veu i vot per modificar el seu poble i proposen i elaboren elements de millora any rere any. També és en aquest sentit que es

basa la gestió del casal de joves de Sa Pobla, que du a terme l'entitat, fent costat a l'impuls dels joves en la seva creació i assessorament i ajudant-los a autogestionar el casal.

Des de l'entitat aposten per la formació com a eina per millorar les intervencions dels educadors i així actuar millor i sensibilitzar el nostre entorn. En aquest àmbit es fa la formació adreçada a professionals dels diferents àmbits de la educació: monitors, professors, en temes com el treball amb la diversitat, detecció de situacions de risc, creativitat, etc. i als pares mitjançant l'organització de grups de pares entorn a temàtiques específiques i mitjançant el projecte d'intervenció primerenca 0-3 anys amb mares i fills amb especials dificultats quant a pautes educatives.

Amb aquestes actuacions, l'associació Pa i Mel vol intervenir activament dins l'àmbit social a fi d'intentar compensar les diferències que per causes familiars o socials afecten els col·lectius més vulnerables. Pa i Mel aposta per una generació futura sana, per una infància on es potenciïn la participació i l'educació en valors i per una societat de convivència.

Col·labora amb l'Ajuntament de Sa Pobla, l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, el Govern de les Illes Balears, la Direcció General de Joventut, la Direcció General de Menors i família, la Direcció General d'Immigració, la Direcció General de Cooperació, i l'Institut Balear de la Dona.

La seva web és: <http://perso.wanadoo.es/paimel/capres.htm>

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit municipal al projecte o treball de difusió informativa o de sensibilització, en format audiovisual, electrònic o imprès

El jurat otorgà el premi al projecte:

"Àfrica a l'Escola, l'Escola a l'Àfrica",
de l'ONG Santa Maria sense Fronteres

Candidatura proposada per l'Ajuntament de Santa Maria del Camí

L'ONG Santa Maria Sense Fronteres durant el curs 2009/2010 ha promogut un apropament a la cultura africana a través del projecte de sensibilització i educació per la cooperació "*l'Àfrica a l'escola, l'escola a l'Àfrica*", amb el suport de moltes entitats i persones. El projecte té com a objectius afavorir el diàleg i la participació intercultural, estimar i compartir les nostres diferències, despertar l'interès per la cooperació al desenvolupament, millorar les instal·lacions de l'escola africana Kabafita a través del treball conjunt de dues escoles, l'africana i la mallorquina CP Melcior Rosselló i Simonet. En definitiva, aprendre a cooperar, cooperant!

Per aquesta finalitat han realitzat activitats i han creat els diversos materials didàctics i de sensibilització: tallers, quadernet de treball, llibre solidari, web, vídeo del projecte, exposició i la jornada solidària.

La web de l'ONG és www.santamariasensefronteres.org.

La pàgina web del projecte <http://africaiescola.jimdo.com> presenta el seu seguiment i es poden descarregar tots els materials de sensibilització.

S'han fet tres tallers, que han estat la peça clau del projecte per afavorir un coneixement més ric de la geografia, la cultura, l'economia, el medi, la música, la dansa, els jocs i el paper de la dona a l'Àfrica. 250 alumnes han passat pels tres tallers, dels quals se n'han fet 30. Han treballat conjuntament amb l'Associació de Malians a les Illes Balears, els quals s'han encarregat d'impartir aquests tallers, prèvia formació per part del voluntaris de l'ONG, treball que ha contribuït a la inserció social i econòmica del col·lectiu d'immigrants a Mallorca. A més a més, l'escola ha integrat el projecte "l'Àfrica a l'escola, l'escola a l'Àfrica" al seu currículum del curs 2009/2010.

Cada alumne ha comptat amb un quadernet de treball que recull activitats complementàries.

- Taller "De viatge a l'Àfrica de la mà d'una dona". Una dona africana amb una gran maleta plena de records, de robes, d'olors i fotos, amb una carta dels alumnes de l'escola Kabafita... gràcies a ella, els alumnes i professors s'han adonat del rellevant paper de la dona i de la gran proximitat

geogràfica que hi ha amb el continent Africà.

- Taller "Música i dansa africana". S'ha entrat en contacte amb la música africana i amb la seva importància per transmetre la cultura, amb els materials naturals dels instruments, amb els ritmes que fan bategar el nostre cor. Tots els nins i nines han tocat i ballat amb el balafó, un curiós instrument de percussió.
- Taller "Jocs africans". S'ha explicat la importància del joc a l'Àfrica, on es juga per afavorir les relacions socials i per desenvolupar la imaginació i l'estratègia. El joc és un entreteniment per gaudir amb amics i familiars. Els alumnes, professors i monitors africans han jugat a un aualé gegant (wari en mandinga) i n'han construït un de petit, reutilitzant materials.

El llibre "**Quatre retocs**" construït entre dues cultures per aprendre a construir un món millor. Na Caterina Valriu, escriptora i professora de la UIB, va col·laborar amb el conte "Quatre retocs" basat en dues llegendes, una africana titulada "Per què la ratapinyada no és un ocell" i de la llegenda mallorquina "Per què les abelles en picar se moren". Nuria Cohen va realitzar la traducció a l'anglès i la il·lustradora i membre de l'ONG, Nívola Uyá ha realitzat la direcció d'art i composició de les il·lustracions.

El desembre de 2009, els cooperants de l'ONG Santa Maria sense Fronteres van viatjar a Gàmbia per compartir una setmana de feina amb els professors i alumnes de l'escola Kabafita. L'objectiu era treballar conjuntament en l'elaboració del conte il·lustrat. Els cooperants (professionals de les arts plàstiques) van impartir classes de pintura: teoria del color, principals tècniques com aiguades, puntillisme, degradats, etc. El març de 2010 es van fer els tallers de pintura amb els alumnes de 5^è del CP Melcior Rosselló i Simonet. Així doncs, per a l'elaboració de les

il·lustracions han comptat amb la participació 85 nins i nines de les escoles Kabafita (Brikama, Gàmbia) i CP Melcior Rosselló i Simonet (Santa Maria del Camí, Mallorca). El resultat és un llibre bilingüe (català/anglès), un llibre solidari per millorar les instal·lacions d'una escola africana, doncs el 100% de la recaptació es destinarà a les obres de millora.

El vídeo "***l'Àfrica a l'escola, l'escola a l'Àfrica***", de 10 minuts de durada, realitzat per cooperants de l'ONG i col·laboradors, ensenya el treball realitzat amb les dues escoles per a la realització de les il·lustracions del conte "Quatre retocs", i mostra el contrast de les dues comunitats educatives, sensibilitzant sobre la necessitat de treballar solidària i conjuntament. L'entrevista realitzada a l'equip directiu de l'escola africana Kabafita resulta d'interès per la situació que planteja i les reflexions al voltant de la cooperació. El vídeo es va visionar a l'acte de presentació amb crítica molt positiva. Actualment qualsevol usuari mallorquí i de qualsevol part del món el pot veure a través de la pàgina web del projecte.

L'exposició consta de 7 panells que recullen les principals fites del projecte i reflecteixen el procés de treball en el conte "Quatre retocs". L'exposició està a disposició de les entitats, i ja ha estat exposada al celler Macià Batle, al CP Melcior Rosselló i Simonet i a la seu de l'ONG.

És un projecte participatiu d'educació i sensibilització per a la cooperació, on els destinataris de la sensibilització i cooperació són part implicada i motors de la pròpia cooperació. És innovador pel fet de tractar-se d'un projecte de sensibilització que acaba convertint-se en un projecte realment de cooperació (dos en un, millorant l'eficàcia i autofinançament) i per la metodologia participativa intergeneracional i intercultural (diferents edats, diferents cultures, i diferents sectors implicats: econòmics, socials, educatius i institucionals).

És un projecte de qualitat per a la integració de la perspectiva de gènere en el programa de tallers (10 tallers "De viatge a l'Àfrica de la mà d'una dona"), per la combinació de diferents canals de comunicació i sensibilització que amplifica l'impacte del projecte (web, quadernet, tallers vivencials, llibre, vídeo, jornada solidària...) i per la integració de criteris ambientals (llibre i quadernet impresos en paper ecològics, reutilització de materials als tallers, els bitllets de cooperant i del a càrrega són bitllets amb compensació d'emissions de CO₂).

El 100% de la recaptació de la venda del llibre es destinarà a millorar les instal·lacions de l'escola Kabafita (Gàmbia). Les obres i les despeses es podran consultar a través de la web. Els compradors i usuaris del llibre (1.500 exemplars en venda) comptaran a una història meravellosa que parla d'estimar i acceptar les nostres diferències afavorint la tolerància.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit municipal al projecte o servei desenvolupat per una administració pública

El jurat decidí premiar el projecte de l'Ajuntament de Palma

Accessibilitat cap a una ciutat més justa i igualitària

Candidatura presentada per la Federació PREDIF Illes Balears

L'ajuntament de Palma té la voluntat d'avançar cap a un nou model de ciutat integradora, més accessible, amb millors serveis per a la ciutadania, amb barris ben comunicats i dotats d'infraestructures eficients, fomentant a més la participació ciutadana dins d'una estructura normalitzada, i considera una responsabilitat posar a l'abast de la ciutadania tots els serveis amb "l'accessibilitat" com a pilar

de la democratització de la ciutat. En aquest sentit, es treballa per saldar un deute molt especial amb les persones que pateixen dificultats en la seva mobilitat, conscients que una ciutat més accessible per a aquestes persones és també una ciutat millor per a totes i tots. S'és conscient que aquest objectiu no es pot assolir si no és des del compromís i la conscienciació de tota la ciutadania i, molt especialment, dels agents econòmics i socials més representatius.

Una ciutat així solament serà possible amb la participació de totes i tots. La planificació de les accions empreses s'ha dut a terme sempre a partir de les informacions específiques que aporten les associacions que històricament s'han destacat en la defensa dels drets de les persones amb discapacitats. Perquè la mobilitat és sinònim de llibertat, l'ajuntament ofereix solucions per a l'habitatge, l'educació, les activitats, l'oci, la cultura i els transports.

Des de l'Ajuntament de Palma es considera important afermar el compromís i marcar línies d'actuació de futur i continuïtat amb les polítiques d'accessibilitat de forma transversal. Sensibilitzar i estimular la societat en general i en particular el sector privat d'activitats (proveïdors de productes i serveis de l'ajuntament, comerciants, empresaris, etc.) a incorporar criteris d'accessibilitat universal en les seves actuacions. Donar a conèixer i difondre les actuacions que es duen a terme aplicant criteris d'accessibilitat universal per a la millora de qualitat de vida de tota la ciutadania. Destacar la importància de complir la reglamentació per al bé comú de tothom. Fent arribar a la ciutadania el compromís amb l'accessibilitat universal i promoure una imatge d'accessibilitat amable, positiva i beneficiosa per a totes i tots.

Supressió de barreres arquitectòniques i adaptació dels parcs i jardins i la via pública. Accessibilitat Universal. Adaptació de la ciutat a les persones que es desplacen en cadires de rodes, que tinguin dificultats de mobilitat, dificultats d'audició, dificultats d'aprenentatge o d'orientació, o dificultats visuals. D'aquesta

forma, l'Ajuntament adapta la ciutat per permetre el desplaçament autònom a totes les persones, independentment de la seva condicions físiques.

Els projectes s'han redactat sota la supervisió i orientació dels afectats. S'han realitzat visites a les obres durant la seva execució. S'ha creat una taula de treball d'assessorament tècnic per a la millora de l'accessibilitat, de la qual són membres les següents entitats: ASPAYM, PREDIF, COORDINADORA, UNAC, ASPROM, ASPAS, GRUP SIFU, FAPA, UIB, Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Palma, Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears i empreses especialitzades en accessibilitat. També formen part d'aquesta taula tècnics de l'Ajuntament de les àrees d'infraestructures, urbanisme, mobilitat i policia. Compten amb un assessor tècnic amb lesió medul·lar, usuari de cadira de rodes, qui col·labora amb l'àrea d'infraestructures de l'ajuntament.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit insular a la trajectòria personal i/o professional

El jurat decidí premiar

Guillem Fullana Vanrell

Candidatura presentada per Can Gazà, Institut contra l'exclusió social

Guillem Fullana Vanrell nasqué el 13 de setembre de 1948 al poble d'Algaida. Cursà els estudis de batxiller al col·legi de La Salle, de Palma, finalitzats els quals ingressà com a auxiliar administratiu a l'empresa Telefònica. Als 20 anys va patir un accident de moto a causa del qual va quedar paraplègic. Aquest fet li suposa invalidesa total. Passada l'etapa de rehabilitació, intentà matricular-se a l'Escola de Magisteri per estudiar la carrera de mestre d'escola. No se l'admeté perquè el centre on s'impartien els cursos eren del tot inaccessible i perquè en la mentalitat de les autoritats acadèmiques d'aquells temps no hi cabia la possibilitat que un jove paraplègic pogués impartir docència. El 1973 va començar a treballar com a administratiu al Seminari Menor, de Palma, actualment, Col·legi Sant Pere, on s'hi quedà fins a l'any 1990. De 1976

al 2007, fou membre actiu de l'associació ASPROM, en la qual va ocupar diferents càrrecs de responsabilitat. De 1995 a 2003 n'ocupà la vicepresidència. Formà part de la Comissió de Barreres de la Federació de la Coordinadora de Minusvàlids de 1993 a 2007. El maig de 2007 s'integrà en l'associació ASPAYM com a vocal. Un any després fou elegit vicepresident fins al febrer de 2010, que decidí retirar-se.

Des de 1995 és membre del Consell Assessor de la Llei 3/1993 per a l'Accessibilitat, organisme integrat en la Conselleria d'Obres Públiques i Habitatge. Al mateix temps, s'incorporà als treballs de la Ponència Tècnica del citat Consell Assessor.

Va formar part de la comissió tècnica que redactà el Decret 20/2003, de 28 de febrer (pel qual s'aprova el Reglament de supressió de barreres arquitectòniques) i ha participat en la subcomissió de modificació d'aquest mateix Decret.

Ha format part de la Taula per a l'Accessibilitat del Consell de Mallorca des que es constituí l'any 2000.

A instàncies de la batllessa de Palma, el 2008 s'incorporà a les reunions de la Comissió de Gerència d'Urbanisme d'aquest ajuntament.

Fou un dels organitzadors de la primera i emblemàtica manifestació amb el lema "Fora barreres" que se celebrà a Palma el juny 1980, per reclamar els drets de les persones amb discapacitat.

Com a directiu de les associacions ASPAYM i Federació de la Coordinadora de Minusvàlids ha participat en moltes reunions de treball amb els representants polítics per denunciar la falta de compliment de lla normativa d'accessibilitat, a l'hora que es dissenyaven noves estratègies per la supressió de les barreres arquitectòniques i sensorials.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit insular al projecte o servei desenvolupat per una entitat privada de caràcter no lucratiu

El jurat atorgà el premi al projecte de Colonya Caixa Pollença

L'Estalvi Ètic

Candidatura proposada per la Conselleria de Treball i Formació, l'Ajuntament d'Inca i l'Ajuntament de Pollença

L'any 1999, Colonya va posar en marxa la primera experiència de banca ètica que una entitat financera duia a terme a l'Estat Espanyol. Incorpora una perspectiva ètica al conjunt del procés de finançament, adopta criteris ètics, inclou el benefici social. Introdueix l'ètica i la solidaritat en el nucli central de les finances.

L'Estalvi Ètic és un model que situa l'ètica i la solidaritat en el nucli central de les finances i de l'economia al servei de les persones; és una iniciativa que

desenvolupa activitat de captació de recursos d'estalvi amb dues finalitats. Per una banda, l'ètica, mitjançant la concessió de finançaments, amb els imports dels dipòsits mantinguts pels impositors, i per una altra, la solidària, a través de subvencions procedents de les donacions dels titulars dels comptes de l'Estalvi Ètic.

Amb l'Estalvi Ètic, s'incorporen els principis i criteris ètics en la gestió financera, o sigui que el servei a les persones s'estableix com a la màxima prioritat i s'exclouen tots els elements que atempten contra elles (carrera armamentística, explotació infantil, atemptats mediambientals, etc.).

L'Estalvi Ètic és una forma transparent de finances que permet als impositors conèixer en què es dediquen els seus estalvis i les seves donacions. Tant uns com altres es destinen a activitats que compleixin els requisits de la Carta per un Món Solidari.

Per tant, és una forma de canalitzar els recursos d'aquelles persones o entitats que vulguin que es realitzi un ús socialment responsable dels mateixos, destinant-los a inversions que afavoreixin el desenvolupament sostenible i la millora de la societat, especialment les classes més desfavorides, mitjançant:

- Accions negatives: no inversions d'activitats que atemptin contra la dignitat humana i el medi ambient.
- Accions positives: foment de les accions de millora med-ambiental, inserció laboral de les persones amb major risc d'exclusió social, estalonament del comerç just, ajuda a la drogodependència, millora de qualitat de vida dels discapacitats, etc.

Una gran part dels finançaments realitzats i subvencions atorgades, es canalitzen a través d'ONGs de solidaritat i/o medi ambient.

Es va constituir la Comissió d'Entitats Col·laboradores, la qual permet presentar idees, suggeriments, línies d'actuació, etc. al projecte de l'Estalvi Ètic. A 31 de desembre de 2009 les entitats col·laboradores adherides són les següents: Drets Humans de Menorca, Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes, Reas Balears, ALAS (Associació de lluita contra la Sida), Tirme, Fundació Natxaret, Fundació per a persones discapacitades de Menorca, Fundació Social la Sapiència i ABDEM (Associació Balear d'Esclerosi Múltiple).

A més, també es pot participar a través dels organismes propis de la caixa d'estalvis, en els quals, qualsevol impositor en pot sortir elegit d'acord amb els mecanismes que ho regulen.

L'Estalvi Ètic ha complert 10 anys de funcionament i s'ha consolidat a les Illes Balears com una iniciativa de banca alternativa, la que no cerca el benefici exclusivament econòmic sinó que prioritza el benestar de les persones i el medi ambient. Per això hi ha un compromís clar amb la societat que s'ha traduït i es tradueix amb els finançaments i subvencions realitzades i amb els impositors, que són les persones que fan realment possible aquest projecte. Els més de 5.000 impositors actuals de l'Estalvi Ètic són persones que demanen un ús responsable dels seus diners, que es dediquin exclusivament en la millora de les condicions de vida de les persones i el medi ambient, i són les que animen i comprometen la continuïtat del projecte.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit insular al projecte o treball de difusió informativa o de sensibilització, en format audiovisual, electrònic o imprès

El jurat decidí premiar els programes "Ètics" d'Eticentre

Els valors de la solidaritat

Candidatura proposada per Drets Humans de Mallorca i per REAS Balears, Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears

El Centre per a la Gestió Ètica de l'Empresa (Eticentre) es va constituir com a associació no lucrativa d'empreses i organitzacions de les Illes Balears el setembre de 2004, a fi d'incorporar criteris ètics en el món dels negocis. Inicialment es va constituir amb 8 empreses fundadores.

L'aspiració d'Eticentre no és atorgar etiquetes o certificacions de comportament ètic de les empreses, sinó oferir eines de gestió i avaluació, especialment per a petites i mitjanes empreses, a fi de fer possible

processos de millora contínua. En aquest sentit, l'Eticentre disposa d'un codi ètic de conducta empresarial que situa l'horitzó cap al qual volen avançar les empreses adherides, amb un sistema d'indicadors de gestió i avaluació de la Responsabilitat Social Empresarial. Des de la seva fundació l'Eticentre s'ha consolidat com l'entitat especialitzada de referència a Mallorca en matèria de Responsabilitat Social de les Empreses (RSE), realitzant nombroses activitats internes i externes. A dia d'avui compta amb 32 socis. També forma part del Fòrum Balear de Responsabilitat Social, impulsat per la Conselleria de Treball i Formació.

"Ètics" són els 13 programes documentals de 30 minuts de durada cada un produïts per l'Eticentre per a TV Mallorca sobre els valors ètics i solidaris presents a la nostra economia i a la nostra societat:

- 8 de gener: Amadip-Esment, Qui són els diferents?
- 15 de gener: Zaqueo, Exiliats del benestar
- 22 de gener: Responsabilitat social de les empreses, Empreses amb responsabilitat social
- 29 de gener: Deixalles, La vida és reciclatge

- 5 de febrer: Pastoral Penitenciarària, Afecte és llibertat
- 12 de febrer: Agricultura ecològica, tornar a la naturalesa
- 19 de febrer: Projecte Home, Confrontar-te amb tu mateix
- 26 de febrer: Bicis, moviment cap al futur
- 5 de març: Estalvi ètic
- 12 de març: Unitat d'Emergència Social
- 19 de març: Comerç just
- 26 de març: Fusta certificada, L'ètica al bosc
- 2 d'abril: Recapitulació, L'ètica com a valor de futur.

La presentació de la sèrie va tenir lloc en una roda de premsa celebrada el dia 7 de gener a la Conselleria de Treball. La primera emissió va tenir lloc els dijous a les 22:25h., i se varen emetre repeticions A més a més, des de la pàgina web de TV Mallorca s'oferia la possibilitat de visualitzar i descarregar els diferents programes emesos.

Els programes varen ser oferts als centres d'ensenyament de les Illes Balears com a material audiovisual per a l'assignatura d'Educació per la Ciutadania, mitjançant una carta conjunta de la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat de la Conselleria d'Educació i Cultura, TV Mallorca i l'Eticentre. Finalment, l'Eticentre organitzà un cicle de projeccions i entrevistes sobre els programes "Ètics" al Centre de Cultura Sa Nostra de Palma, amb sis sessions.

L'estructura narrativa es dividí en tres actes: presentació dels temes i dels personatges, informació sobre el tema amb experts i conclusió de la història i dades pràctiques per a l'espectador. El fil conductor dels diferents capítols són històries humanes que apelen a les emocions i cerquen l'empatia de l'espectador. Per a la producció dels programes, l'Eticentre va recórrer a un equip de reconeguts professionals dirigits pel periodista Carlos Garrido.

El tractament de les situacions dels diferents programes, especialment d'aquells en els quals s'exposaven situacions de marginació i dificultats personals, cercaven sempre més que allò sensacionalista, el màxim respecte a la dignitat de la persona. Al final de cada programa se donava informació pràctica sobre associacions o moviments vinculats a les diferents temàtiques tractades, a fi d'afavorir la participació i implicació de l'espectador en el moviment associatiu solidari.

Els usuaris d'alguns projectes solidaris, com en el cas d'Amadip-Esment, Zaqueo, Pastoral Penitenciarària, Projecte Home o Unitats d'Emergència Social, varen tenir un paper protagonista. Per a la producció dels diferents programes va ser fonamental la implicació d'associacions i moviment relacionats amb els diferents continguts dels programes. Sense la seva participació, el resultat no hauria estat el mateix.

L'Eticentre va renunciar a tenir benefici industrial en la producció dels programes, destinat íntegrament l'import de la producció al pagament de professionals i a subministraments. A més a més, aportà de forma desinteressada, sense cost, la seva estructura de personal i instal·lacions durant la producció dels programes.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit internacional a la trajectòria personal i/o professional

El jurat decidí premiar

Teresa Cànaves Pallicer

Candidatura proposada per l'Ajuntament de Pollença i per la Fundació Cors Oberts

De la seva persona es podria destacar la capacitat de servir a les capes més humils de la societat i a la cura dels malalts. Teresa Cànaves Pallicer, va néixer a Pollença el 1944. Als 19 anys ingressa en la comunitat de Germanes dels Sagrats Cors de Jesús. L'any 1970, mentre continua estudiant teologia, inicia els estudis d'ATS. L'any 78 passa a treballar a l'Hospital de Sant Joan de Déu, on entrarà en contacte amb les capes més humils de la societat. L'any 1985 Teresa es desplaça a una missió que les germanes havien fundat a Rukara (Rwanda) per fer-se càrrec d'un Centre de Maternitat per assessorar i atendre les dones en el part, en resposta a l'alta mortalitat infantil i maternal. Allà amb uns inicis plens de dificultats per la manca de recursos i de

personal hi treballa fins que, el mes d'abril de 1994, ella i les altres germanes han d'abandonar la missió pels perills creixents provocats per la guerra civil. Al mes d'agost del mateix any, decideix tornar cap a la zona i es posa a treballar al camp de Goma (antic Zaire) on prop d'un milió de refugiats hutus rwandesos es distribueixen en tres campaments, sense les més elementals mesures higièniques i sanitàries, amb poc menjar i amb l'aigua contaminada. Al mes de novembre decideix partir cap a la seva antiga missió on va trobar el poblat pràcticament destruït i ocupat pels militars. Tanmateix, a partir d'aquells moments, la tasca de Teresa resultà, un cop més, encomiable i, ben aviat, no només es varen assolir els objectius d'abans de la guerra sinó que se superaren amb escreix. L'any 1996, aprofitant que tota la situació rwandesa havia assolit una importància mundial, va aconseguir una major implicació de la societat balear, la qual cosa va derivar en la creació d'una ONG nomenada "Taula per Rwanda", després convertida en "Mallorca Solidària".

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit internacional al projecte o servei desenvolupat per una entitat privada de caràcter no lucratiu

El jurat decidí premiar la

Fundació Amazonia

Candidatura presentada per la Fundació Projecte Jove

La "Fundación Amazonia", va néixer el 2002 a Mallorca, a través de l'Associació Balear "Nins de la Amazonia" participa des dels seus inicis a la cooperació internacional a favor de la infància amenaçada als països en desenvolupament, creant unes condicions bàsiques de salut que permetin una millora en la seva qualitat de vida. El seu àmbit d'actuació és la població marginada de països d'Amèrica del Sud en vies de desenvolupament: menors en situació de risc social, dones en desavantatge, joves i camperols indígenes. Els nins dels països amb baix índex de desenvolupament humà.

Les actuacions de la Fundación Amazonia es poden englobar en les següents àrees:

- Educació: Seguiments psicopedagògics i escolars, Cursos sobre accidents, equitat de gènere, drets humans, etc.
- Formació: programes de Tecnologies i Formació per a incrementar les oportunitats futures de feina, Taller de costura, Taller-escola de panaderia,
- Salut: programes d'alimentació i nutrició, Programa "Ningún niño con hambre"; Realització de tallers com a element fonamental per a la conscienciació sobre la importància de la salut. Desenvolupament de cursos sobre salut preventiva, higiene, cura del cos humà, drogodependència i educació sexual. Dieta equilibrada. Controls de visió, audició, salut dental. Formació en temes bàsics de salut. Programes de salut d'adolescents.
- Integració: grup musical, dos grups folklòrics i equips de futbol.
- Apadrinament de nins per nins.

Des de la seva creació ha contribuït a la millora de les condicions de vida de nins i adolescents del carrer a través de projectes de desenvolupament integral amb la finalitat de propiciar canvis estructurals que contribueixin a la eradicació de la pobresa. La Fundació ha treballat amb projectes de cooperació a Brasil, Centro Amèrica, Amèrica Llatina i , sobretot, a la zona de Sucre (Bolívia), un dels països més pobres del continent i a on la Fundació ha focalitzat actualment la majoria dels seus projectes i recursos.

L'impacte previst dels projectes concorden amb els eixos del Pla Director de "Lluita contra la Pobresa i desigualtat", concentrat geogràficament a Amèrica del

Sud, i que abasta les següents prioritats transversals en diferent mesura: Defensa dels Drets Humans, Igualtat de Gènere, Conservació del Medi ambient, Participació Democràtica i enfortiment del teixit social.

Més enllà de les accions immediates sobre els beneficiaris directes, existeixen beneficis i resultats a mitjà termini a través de l'impacte que aquests propis nins poden generar en el seu entorn al llarg del seu desenvolupament com adults. No és doncs difícil imaginar que aquests nins, després d'haver aconseguit sortir d'un entorn de pobresa i d'haver pogut integrar-se en la societat a través de la seva educació i formació, tindran interioritzats els conceptes dels seus drets humans, el respecte a la igualtat entre homes i dones en tots els àmbits i la importància de la conservació del medi ambient en la realització de les seves activitats.

Treballem amb la Prefectura de Sucre, l'Ajuntament, la Universitat i el Centre de Formació Professional INFOCAL. El Patronat de la Fundació Amazonia Mallorca, Fundació Amazonia Bolívia i voluntaris estan altament compromesos amb el Projecte, canviar la situació dels Nins del Carrer en el Municipi de Sucre (Bolívia). Del carrer a la vida, reclutar-los del carrer, donar-los una llar d'acollida.

Premi Consell de Mallorca a la solidaritat al projecte o treball de difusió informativa o de sensibilització, en format audiovisual, electrònic o imprès

El jurat decidí premiar el

Web Córrer per l'Esclerosi Múltiple, Correr por la Esclerosis Múltiple, Run for Multiple Sclerosis

Candidatura proposada per Projectes Esportius Balears, SL

L'abril de 2009 es va iniciar un moviment denominat "Córrer per l'esclerosi múltiple", moviment nascut d'un grup de corredors, encapçalat per Toni Contestí Coll que varen decidir donar-li un perquè a les seves aventures esportives. Volien córrer amb un objectiu, amb una motivació concreta, amb una ànsia de, amb el seu esforç poder ajudar a gent que cada dia a de lluitar, no per guanyar una competició ni batre una marca ni coronar un cim, sinó per guanyar-li el pols a la vida, sortir endavant i conviure

diàriament amb una malaltia de caire degeneratiu con és l'esclerosi múltiple. És un moviment molt jove però absolutament altruista i desinteressat per part de persones que ho duen a terme.

Conjuntament amb l'Associació Balear d'Esclerosi Múltiple (ABDEM) varen donar forma al moviment, creant una web, un logotip i unes fites i objectius molt concrets.

A la web grancampeon.com hi ha penjada tota la informació del moviment, xerrades fetes, activitats muntades, empreses que hi col·laboren, etc. També s'hi pot accedir per:

www.correrperlesclerosi.com
www.correrporlaesclerosis.com
www.runformultiplesclerosis.com.

A totes les carreres, esdeveniments, etc, es dur el logotip del moviment i de l'associació, això com a tot el material editat: pòsters, díptics, dorsals, senyalitzacions de les travesses, lones, etc.

En Toni i els seu grup de corredors començaren a marcar-se fites esportives i socials per tal de:

- Donar a conèixer l'Associació i la gran feina que fan.
- Sensibilitzar la població en general envers aquesta malaltia.
- Realitzar actes de participació ciutadana per poder mitjançant les donacions voluntàries dels participants recaptar fons per incrementar els recursos pel treball amb els afectats.
- Intentar captar patrocinadors i col·laboradors per l'execució dels projectes.
- Intentar implicar i aconseguir el recolzament de les diferents institucions de Mallorca
- Fomentar i recolzar la investigació de la malaltia
- Fomentar la participació dels afectats per la malaltia a activitats complementàries dins l'àmbit esportiu, cercant la seva integració i cohesió amb uns grups de gent (esportistes) de vegades llunyà al "seu món".

L'alpinista Tolo Calafat pertanyia al moviment i duia sempre a tots els seus cims la imatge d'ABDEM pujant-la a les muntanyes més altes i llunyanes de Mallorca. La darrera foto va ser al cim de l'Anapurna.

Premi del Consell de Mallorca a la solidaritat en l'àmbit internacional al projecte o servei desenvolupat per una administració pública

El jurat decidí premiar l'

Agermanament Ciudad Antigua-Algaida

de l'ajuntament d'Algaida

Candidatura proposada per l'Ajuntament de Sineu

Devers el mes de juliol de 2008, l'Ajuntament d'Algaida va iniciar el treball, conjuntament amb el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, per dur endavant el Projecte d'Agermanament amb un municipi de la zona nord de Nicaragua: Ciudad Antigua.

El projecte pretén ser una proposta de solidaritat i cooperació que englobi la totalitat de la xarxa cívica del municipi d'Algaida. Per això, el 2009 es constituí una Comissió d'Agermanament Algaida-Ciudad Antigua formada per la quasi totalitat d'associacions del municipi, per particulars i l'Ajuntament.

L'Ajuntament de Ciudad Antigua va preparar una recepció a la delegació d'Algaida, els van explicar la situació del municipi i convidaren al batle d'Algaida per signar l'acord

d'agermanament. Per part de l'Ajuntament d'Algaida es va convidar al batle de Ciudad Antigua a visitar el municipi d'Algaida per conèixer el municipi i signar, alhora, l'acord d'agermanament.

Aquest agermanament permetrà un alta interrelació cultural, i municipal que desenvoluparan i duran a terme els dos municipis agermanats. Es pretén contribuir a l'enfortiment de les capacitats locals i la millora d'infraestructures bàsiques comunitàries; conèixer i sistematitzar la participació ciutadana en el desenvolupament local del municipi i impulsar un procés d'enfortiment de capacitats a partir de la formació de tècnics, càrrecs electes i agents socials.

Des d'un inici el projecte fou ben acollit per tota la població del municipi i a tots els actes solidaris i a les tasques desenvolupades per l'agermanament hi ha hagut una alta participació que ha pogut promoure i dur endavant la tasca de l'agermanament i l'inici de projectes amb la població nicaragüenca de Ciudad Antigua.

Ciudad Antigua és un del municipis més antics de Nicaragua. Es fundà l'any 1611 i compta amb una població aproximada de 6.000 habitants censats distribuïts en 17 comunitats. Té una extensió de 154 km² i limita amb quatre termes municipals. Dista 250 km de Managua, la capital de la República. El clima és

tropical humit. Les activitats econòmiques són l'agricultura (sobretot conreu de cafè i canya de sucre) i la ramaderia. La densitat de la població és de 26 h/km². La taxa d'analfabetisme és del 40% i només el 55% de la població compta amb feines permanents. Hi predomina la religió catòlica.

Un cop realitzat el diagnòstic a Ciudad Antigua, s'han establert les següents prioritats pel que fa a enfortiment de la gestió local i la participació ciutadana:

- Construcció d'una oficina municipal a les instal·lacions de l'Ajuntament
- Identificació del potencial dels agents locals per treballar articuladament i de forma concertada per contribuir al
- Desenvolupament del municipi
- Capacitació del personal tècnic i polític de l'Alcaldia

Quant a la millora de les infraestructures bàsiques s'ha prioritzat treballar a 5 comunitats: El Limón, El Zapote 1 i 2, Las Garcías, Mojón 1 i 2, en els següents aspectes:

- Instal·lació de filtres per emmagatzematge d'aigua potable a 7 escoles rurals
- Compra i instal·lació de contenidors per a la recollida de residus
- Reparació de 3 km de camí d'accés a la comunitat de Las Garcías